

Vlaanderen telt steeds meer “voedselwoestijnen”, korte keten biedt alternatief

nieuws

In steeds meer Vlaamse buurten is er een overvloed aan ongezonde voeding, terwijl op andere plaatsen de beschikbaarheid van gezonde voeding ondermaats is. Die dubbele evolutie, naar zowel meer zogenaamde voedselwoestijnen als -oerassen, maakt het "alsmaar moeilijker om er in Vlaanderen gezonde voedingsgewoonten op na te houden", besluit Sciensano in een studie. "Korteketeninitiatieven dragen bij aan een gezondere voedselomgeving, maar ze moeten dan wel genoeg toekomstkansen krijgen", zegt Steunpunt Korte Keten in een reactie.

🕒 27 APRIL 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 27 APRIL 2023 16:25

Lees meer over:

gezondheid

voedingsindustrie

voeding

korte keten

Voor de evolutie naar meer voedselwoestijnen, wijken met een overvloed aan ongezonde voeding in de vorm van bijvoorbeeld frituren, snackbars en nachtwinkels, baart zorgen. In 2020 leefde 88,2 procent van de bevolking in buurten met meer ongezonde dan gezonde verkooppunten, tegenover 86 procent in 2008. Kijkt men echter naar wijken met enkel ongezonde verkooppunten, dan is over diezelfde periode een stijging met een vijfde (van 19,8 naar 24 procent). Bovendien woont amper 1,6 procent van de Vlamingen in wijken waar meer gezonde dan ongezonde verkooppunten zijn. In 2008 was dat nog 2,1 procent.

"De verleiding is daardoor groot om de ongezonde boven de gezonde voedingsopties te kiezen", zegt Vincent Smets van Sciensano. "Bovendien spelen de effecten van een ongezonde voedselomgeving vooral in het nadeel van ouderen, jongeren en gezinnen met lage inkomens. Zij zijn dus extra kwetsbaar."

Aantal voedselwoestijnen valt mee

Vanwege de grote dichtheid aan supermarkten in Vlaanderen is het aantal voedselwoestijnen relatief beperkt - met voedselwoestijnen worden buurten bedoeld waar het moeilijk is de voedingsmiddelen te vinden voor een gezond voedselpatroon.

In vergelijking met de wijde verspreiding van voedselwoestijnen is de problematiek van voedselwoestijnen in Vlaanderen een "relatief klein probleem", erkennen de auteurs. Maar in de toekomst kunnen wel grotere gebieden verwoestijnen door sociaal-ruimtelijke en demografische evoluties, zoals de vergrijzing.

Dat is nu al enigszins het geval in wijken met veel ouderen, die vaak beperkter zijn in mobiliteit: 2,8 procent van de 65-plussers woont in zo'n voedselwoestijn, tegenover 2,2 procent in 2008.

Sciensano pleit daarom voor actie, die mensen moet toelaten gezondere keuzes te maken. "Zowel de uitdijende ongezonde voedselmoerassen als de tendens dat steeds meer ouderen in een voedselwoestijn dreigen te belanden, baren ons zorgen", zegt Smets. "Ingrepen om de Vlaamse voedselomgeving structureel te verbeteren, dringen zich daarom op." In afwachting van grote ingrepen kunnen lokale overheden al beginnen met een betere sensibilisering rond voedselomgevingen, rekening houden met de impact op de voedselomgeving bij de toekenning van omgevingsvergunningen en samenwerken met korteketeninitiatieven.

Kansen voor de korte keten

Bij deze stelling sluit Steunpunt Korte Keten zich maar al te graag aan. "Al jaren ijveren we voor de toekomstkansen van deze bijzondere tak van de land- en tuinbouw", zegt woordvoerder Caroline Audoor.

Op dit ogenblik bieden in Vlaanderen 3.000 land- en tuinbouwondernemers hun zelf verwerkte producten via diverse formules rechtstreeks aan de consument aan: hoevewinkel, dorpspunt, automaat, boerenmarkt, buurtwinkel.

De korte keten zit al een tijdje in de lift maar kampt nog met een reeks hindernissen om echt te kunnen bloeien, merkt het Steunpunt op. "Onaangepaste reglementering belemmert een duurzame ontwikkeling. Op verschillende beleidsniveaus is het nodig om snel samenhangende maatregelen te treffen. Zo zijn er bijvoorbeeld maatregelen nodig rond ruimtelijke ordening, distributie, samenwerking en arbeidswetgeving om de toekomst van de bedrijven niet te hypothekeren. De korte keten is ook niet genoeg gekend en verdient nog meer promotie, ondanks verdienstelijke acties zoals de Week van de Korte Keten", besluit Audoor.

Lees meer over [de studie van Sciensano](#).

Bron: Eigen verslaggeving / Belga

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra